Dosarul nr.4r-4923/23 Judecătoria Chișinău sediul Buiucani
4-23105985-02-4r-21122023 Judecătorul Cristina Cheptea

**D E C I Z I E**
**În numele Legii**

08 aprilie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Secrieru Ion
Judecătorii Arnăut Sergiu și Lîsîi Ghenadie

a judecat, în ordine de recurs, fără prezența părților la proces, recursul declarate de agentul constatator, din cadrul DP „Centru" a INSP al IGP al MAI, Castraveț Ivan, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 22.11.2023, în cauza contravențională în privința lui ***Nicolae Guțu***, învinuit în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) Cod contravențional.

***Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:***
*în procedura instanței de fond, din 24.07.2023 până la 22.11.2023;*
*în Curtea de Apel Chișinău, din 21.12.2023 până la 08.04.2024.*
***Procedura de citare legal executată.***
Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă:

1. Nicolae Guțu a depus în instanță contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 05 870126 din 19 noiembrie 2022 și a deciziei agentului constatator din aceeași dată, prin care a solicitat admiterea contestației, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator, cu încetarea procesului contravențional, pe motivul lipsei faptei contravenționale, reținute în acțiunile sale în baza art. 238 alin. 3 Cod Contravențional al R. Moldova.

În motivarea contestației a indicat că automobilul de model "*****", n/î ***** îi aparține. La data de 19 noiembrie 2022 își luase soția de la maternitate, iar în drum spre casă au trecut pe la magazin pentru a face cumpărăturile necesare. Astfel, de pe bd. ***** a virat spre ***** asigurându-se că nu există nici un pieton pe trecere, mai

cu seamă că observase mașina de patrulare, ce staționa mai la vale. Imediat a fost stopat de către un angajat al poliției fiind acuzat că n-a acordat prioritate pietonului, lucru pe care l-a negat din start. Agentul de patrulare s-a îndreptat spre automobilul de serviciu, spunându-i să-l urmeze. Deoarece n-a admis vreo încălcare i-a spus polițistului să procedeze cum consideră necesar și să-i restituie actele, deoarece are copil nou-născut în automobil și se grăbește acasă. Agentul constatator i-a aruncat actele personale în noroi, arătându-se foarte nemulțumit, spunându-i că-i va remite documentul prin poștă. Cu toate acestea nici până astăzi n-a primit copia procesului-verbal cu privire la contravenție, iar despre existența acestui act a aflat de la executorul judecătoresc odată cu recepționarea încheierii de intentare a procedurii de executare. Astfel, este indicat eronat că a refuzat să-l semneze, motiv pentru care solicită repunerea în termenul de contestare, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare, deoarece nu se consideră vinovat de fapta imputată, iar drept urmare procesul contravențional pornit în baza art. 238 alin. 3 Cod Contravențional al R. Moldova urmează a fi încetat.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 22.11.2023 s-a repus în termenul de înaintare a contestației și s-a admis contestația depusă de Nicolae Guțu împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria MAI 05 870126 din 19 noiembrie 2022.

S-a anulat procesul- verbal cu privire la contravenție Seria MAI 05 870126 din 19 noiembrie 2022 și a deciziei agentului constatator din 19 noiembrie 2022, cu încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Guțu Nicolae în baza art. 238 alin. 3 Cod Contravențional al R. Moldova pe motivul inexistenței faptului contravenției..

3. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator, din cadrul DP ,,Centru" a INSP al IGP al MAI, Castraveț Ivan a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărîrii, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a indicat că, încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 11.11.2023 este neîntemeiată, din considerentul că, instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

A invocat că la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție a respectat normele procesuale și materiale, a prezentat probe acumulate în cadrul dosarului contravențional intentat împotriva cet. Nicolae Guțu, or procesul verbal cu privire la contravenție, poate fi reținută drept probă concludentă.

***Procedura citării legale fiind respectată.***

În conformitate cu art. 3 alin. (1) Cod de Procedură Penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

*4. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de agentul constatator, din cadrul DP „Centru" a INSP al IGP al MAI, Castraveț Ivan, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 22.11.2023, din următoarele considerente.*

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52,* Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

5. În fapt, reieșind din materialele cauzei se reține că, la data de 19 noiembrie 2022 de către agentul constatator al INSP, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în privința lui Nicolae Guțu, în temeiul art. 238 alin. 3 Cod Contravențional al Republicii Moldova, reținând în acțiunile acestuia neacordarea de prioritate legală pietonilor pe bd. ***** 80/1 din mun. Chișinău, fiind la volanul automobilului de model ”*****”, n/î *****. În procesul-verbal cu privire la contravenție se menționează, că Nicolae Guțu a refuzat să semneze actul întocmit pe numele său, fapt confirmat de către un martor-asistent (f.d. 7).

Prin decizia agentului constatator din aceeași dată în privința lui Nicolae Guțu s-a aplicat sancțiunea amenzii în mărime de 18 unități convenționale, echivalentul a 900 lei MD (a se vedea f.d. 7-8). Colegiul subliniază, că la materialele cauzei nu există probe că a fost expediată ulterior copia în adresa contravenientului (aceasta fiind anexată, de altfel, la dosarul contravențional). Din contra, contestatarul Guțu N. a prezentat copia încheierii privind intentarea procedurii de executare, emisă de executorul judecătoresc A. Stolearenco din 08 iunie 2023, prin care îl invită pe debitorul Guțu N. pentru a se prezenta la biroul său la 13 iulie 2023, pentru achitarea benevolă a amenzii (f.d. 12).

Colegiul relevă că, agentul constatator la examinarea cauzei nu a clarificat împrejurările cauzei obiectiv și a adoptat o decizie de sancționare a lui Nicolae Guțu, în lipsa probelor pertinente și concludente, cauza fiind examinată incomplet, nefiind stabilit cert faptul că în acțiunile făptuitorului, sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art.238 alin.(3) Cod contravențional.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

Potrivit art. 440 alin. (1), (2) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare. Agentul constatator este sesizat prin plângere sau denunț ori se autosesizează când dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale.

6. Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de recurs denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de

părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă „*ad validitatem*", cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 din Codul contravențional.

Colegiul penal reține că procesul-verbal cu privire la contravenție şi decizia de sancționare au fost întocmite și perfectate în prezența făptuitorului/petiționarului Guțu Nicolae, fiindu-i astfel aduse la cunoștință drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional şi fiind notificat privind inițierea cauzei contravenționale, cu asigurarea dreptului de a depune explicații, de a înainta obiecții sau de a prezenta alte cereri privind administrarea unor probe suplimentare.

Instanța de recurs statuează în vederea certitudinii aducerii la cunoștință a drepturilor şi obligațiilor făptuitoarei inclusiv prin precizarea acestora în partea verso a actului contestat, pentru primirea căruia, acesta a confirmat prin semnătura sa olografă în rubricile din procesul-verbal cu privire la contravenție.

În aceste condiții, instanța consideră că a fost respectat și art. 443 alin. (1) lit. g) din Codul contravențional, prin care făptuitorului/petiționarului i-a fost asigurat dreptul de a obiecta și de a prezenta probe în apărarea sa, dar pe care le-a formulat cu ocazia contestării deciziei de sancționare.

La fel, din analiza actului menționat, instanța de recurs observă că petiționarul nu a fost privat de dreptul la apărare, iar concomitent nu a fost solicitată asigurarea asistenței unui interpret/traducător, circumstanțe care nu au fost iterate nici de contravenient.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, Colegiul penal reține că acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 din Codul contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu şi în consecință, instanța constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

7. Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție, reieșind din norma vizată, dar și analizând circumstanțele cauzei contravenționale, Colegiul Penal remarcă faptul că agentul constatator, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu a ținut cont de prevederile art. 425 Cod Contravențional al Republicii Moldova.

În acest context, dreptul unei persoane de a fi prezumată nevinovată și de a solicita acuzării să dovedească faptele ce i se impută, rezultă cert din art. 375 alin. (1)

al Codului contravențional, potrivit căruia, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

La fel, Colegiul evidențiază că forța probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 septembrie 1999).

Astfel, instanța de recurs remarcă că petiționarul Guțu Nicolae a fost sancționat în temeiul art. 238 alin. (3) din Codul contravențional, potrivit căruia, constituie contravenție încălcarea regulilor de neacordarea de prioritate legală pietonilor sau cicliștilor.

În ce privește constatarea existenței faptei contravenționale incriminate, se reține că, potrivit art. 238 alin. (3) Cod contravențional, *neacordarea de prioritate legală pietonilor sau cicliştilor se sancţionează cu amendă de la 30 la 36 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 5 puncte de penalizare.*

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în contextul acuzației aduse și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, Colegiul notează că s-a stabilit cu certitudine că, agentul constatator a prezentat în calitate de probe a anexat doar procesul-verbal cu privire la contravenție seria şi nr. MAI 05 870126 din 19 noiembrie 2022.

Astfel, Colegiul reține că materialul contravențional este compus din foaia de titlu, procesul-verbal nr. MAI 05 870126 din 19 noiembrie 2022 nemijlocit.

Colegiul penal remarcă că, la materialele dosarului lipsesc date cine anume ar fi acei pietoni, datele de identitate ale acestora, explicații și/sau plângeri din partea lor.

8. În raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) al Codului contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

La fel, instanța reține că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar dreptul unei persoane de a fi prezumată nevinovată și de a solicita acuzării să dovedească faptele ce i se impută rezultă cert din art. 375 alin. (1) al Codului contravențional, potrivit

căruia, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

În speță, instanța de recurs alăturat instanței de fond reține că se atestă lipsa în totalitate a probelor care ar dovedi comiterea contravenției imputate făptuitorului, și anume circumstanțele faptice care ar confirma că, la 19 noiembrie 2022, la ora 13:27 în mun. Chișinău, bd. ***** 80/1a, fiind la volanul automobilului de model ”*****”, n/î *****, nu a cedat prioritate pietonului.

Colegiul relevă că, agentul constatator la examinarea cauzei nu a clarificat împrejurările cauzei obiectiv și a adoptat o decizie de sancționare a lui Guțu Nicolae, în lipsa probelor pertinente și concludente, cauza fiind examinată incomplet, nefiind stabilit cert faptul că în acțiunile făptuitorului, sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art. 238 alin.(3) Cod contravențional.

Respectiv, Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond că în cadrul examinării cauzei contravenționale a fost în imposibilitate de a stabili elementele de bază în această cauză, care ar proba vinovăția făptuitorului Guțu Nicolae, or, întru confirmarea comiterii contravenției, la materialele cauzei nu există nici un element de fapt, dobândit în modul stabilit de prezenta lege, care a servit la constatarea existenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției şi la elucidarea tuturor circumstanțelor importante pentru justa soluționare a cauzei, potrivit art. 425 alin.(1) din Codul contravențional.

Subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui, iar interpretând art. 425 alin. (2) în coroborare cu art. 442 alin. (1) al Codului contravențional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție seria şi nr. MAI 05 870126 din 19 noiembrie 2022 nu face dovada certă cu privire la încadrarea în drept și situația faptică stabilită de agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Astfel, cercetând materialele cauzei contravenționale, Colegiul penal notează că în scopul învinuirii aduse, agentul constatator a prezentat doar procesul-verbal cu privire la contravenție, constatând „*ex propriis sensibus*” fapta contravențională, adică „după propriile sale simțuri”, iar prin urmare, pentru susținerea acestora, urma să se prezinte în ședința de judecată sau cel mult să prezinte alte probe incontestabile cu privire la cele constatate, îndeosebi în situația în care petiționarul a prezentat o versiune contrară.

În aceste condiții, agentul constatator, a priori urma să acumuleze probe suplimentare în vederea stabilirii adevărului și a combate versiunea înaintată de făptuitor, or în condițiile versiunii contrare din apărare, instanța va acorda o valență anume principiului *in dubio pro reo,* care acționează exclusiv în interesul acuzatei, dacă nu se atestă prezența unor alte probe pertinente.

Prin urmare, la materialele dosarului lipsesc probe pertinente, concludente și utile sub formă de: proces-verbal de cercetare la fața locului, procesul-verbal de

ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, depozițiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză – cum expres prevede norma precitată – care ar dovedi faptul comiterii contravenției, existând doar poziția, apreciată de instanță a fi una subiectivă a agentului constatator.

Respectiv, agentul constatator nu a prezentat nici o schemă, fototabel, înregistrarea video, declarații a unor martori oculari, etc. a segmentului de drum care se presupune nu a cedat prioritate pietonului ce a dus la comiterea contravenției.

În afară de aceasta, agentul constatator nu a verificat argumentele invocate de contravenient, pentru a stabili dacă nu cumva învinuirea adusă este nejustificată, or Guțu Nicolae expres a indicat că a nu avea cum că comită această contravenție, iar agentul constatator nu a probat contrariul.

9. Respectiv, Colegiul penal reconfirmă poziția instanței de fond, precum că, potrivit prevederilor art. 375 alin.(3) Cod contravențional, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Astfel, cu privire la contravenția a cărei comitere a fost reținută în sarcina lui Guțu Nicolae, instanța a observat că în cauză nu s-a făcut dovada veridicității situației de fapt reținute în procesul-verbal de contravenție constatată de către agentul constatator, prin probe certe, pertinente şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție acționează principiul in *dubio pro reo.*

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța reține că acesta este un principiu complementar prezumției de nevinovăție. Înfăptuirea justiției cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunță, pe probabilități, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă. De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) Cod contravențional, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

Așadar, Colegiul denotă că, constatarea faptei contravenționale comise a fost efectuată numai în baza afirmațiilor agentului constatator, iar probe ce ar confirma faptul că Guțu Nicolae, conducea mijlocul de transport şi nu a cedat prioritate pietonului, încălcând astfel pct. 11 lit. f) al Regulamentului Circulației Rutiere, la materialele cauzei lipsesc.

În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele

contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sancționare contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.

În susținerea poziției sale, Colegiul elucidează că, procesul-verbal de constatare și sancționare nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, acest proces-verbal, fiind doar actul prin care o persoană este acuzată de săvârșirea contravenției. Or, este esențial faptul că, prezumția de veridicitate a faptelor constatate de agent și consemnate în procesul-verbal nu are caracter absolut, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare" instanța nu poate fi convinsă de vinovăția „acuzatului", dincolo de îndoiala rezonabilă, cu atât mai mult în conjunctura în care, așa cum a fost stabilit în cauza pendinte, la materialele cauzei nu a fost anexată de către agentul constatator nici o probă întru confirmarea învinuirii aduse lui Guțu Nicolae.

În conformitate cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil *(Ruiz Torija contra Spaniei, 09.12.1994, §29; Papon contra Franței (nr.2), dec., 15.12.2001; Boldea contra României, 15.02.2007, §30).*

Astfel că, instanța de recurs explică faptul că, agentul constatator are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Prin urmare, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. Respectiv, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului sunt neconfirmate prin alte mijloace de probă, în sensul dat pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

Astfel, Colegiul constată că la înaintarea învinuirii, agentul constatator nu a ținut cont de faptul că concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea unei contravenții nu pot fi întemeiate pe presupuneri şi că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea făptuitorului, nefiind astfel acumulate careva probe pertinente şi concludente care ar demonstra că Guțu Nicolae a condus automobilul, fără a ceda prioritate pietonului. În sensul enunțat, nu poate fi vorba de răspundere contravențională în lipsa deplină a semnelor obiective şi subiective stabilite de legea contravențională care să califice fapta prejudiciabilă drept contravenție concretă.

Or, instanța de recurs reiterează că din materialele prezentate, în baza actului de individualizare a faptei ilicite și a subiectului ce a comis aceasta, agentul constatator

din cadrul DP „Centru” a INSP al IGP al MAI, Castraveț Ivan a pus în exclusivitate procesul-verbal cu privire la contravenție, pe când unul din principiile fundamentale al procedurii contravenționale constituie prezumția nevinovăției, ceea ce determină că sarcina probei în astfel de proceduri aparține agentului constatator și de orice dubiu profită petiționarul.

Din aceste considerente, la pornirea procesului contravențional și încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție, în corespundere cu art. 442 alin. (2) din Codul contravențional, în condițiile dezacordului făptuitorului cu cele incriminate, agentul constatator urma să identifice fapta în baza unor probe acumulate, cu trăsături decisive în speță.

Totodată, demonstrarea vinovăției a unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor pertinente și concludente în raport cu procesul-verbal cu privire la contravenție, iar în virtutea aceluiași principiu al prezumției nevinovăției, petiționarul nu este obligat să prezinte instanței careva probe care să demonstreze nevinovăția sa, deoarece respectiva sarcină îi revine agentului constatator.

Respectiv, instanța nu poate fi de acord cu existența unei prezumții relative de conformitate a procesului-verbal cu privire la contravenție cu realitatea, prezumție fără de care ar fi practic imposibil să sancționezi încălcările legislației în materie de circulație rutieră, intrând în competența poliției, însă nu poate trece cu vederea că atunci când de facto este posibilă acumularea unui „probatoriu” în susținerea contravenției constatate și sancționate, iar agentul constatator are obligația şi posibilitatea de a-l acumula, fapt ce nu a fost realizat în speță.

Respectiv, în conformitate cu jurisprudența relevantă a CtEDO, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăția inculpatului prin adoptarea unor soluții motivate, or lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, după cum este statuat: „...în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil” (a se vedea Ruiz Torija împotriva Spaniei, 9 decembrie 1994, § 29; Papon împotriva Franței (nr. 2), dec., 15 noiembrie 2001; Boldea împotriva României, 15 februarie 2007, § 30).

În subsidiar, instanța mai precizează cu referire la învinuirea abstractă şi arbitrară adusă că art. 6 § 3 lit. a) din Convenţia Europeană a Drepturilor şi Libertăţilor Fundamentale ale Omului exprimă necesitatea acordării unei atenţii deosebite notificării persoanei în cauză cu privire la „acuzaţia” care i se aduce, or actul de acuzare joacă un rol hotărâtor în trimiterea în judecată, adică de la comunicarea acuzaţiilor, persoana învinuită este oficial înştiinţată în scris cu privire la baza juridică şi factuală a acuzaţiilor care i se aduc [Kamasinski împotriva Austriei, par. 79; Pélissier şi Sassi împotriva Franţei (MC), par. 51].

Totodată, instanța admite cu siguranţă că întinderea informaţiilor „detaliate” vizate de această dispoziţie variază în funcţie de circumstanţele speciale ale cauzei, dar totuşi, orice acuzat trebuie să dispună, în orice caz, de suficiente elemente pentru a înţelege pe deplin acuzaţiile care i se aduc, anume pentru a-şi putea pregăti apărarea în mod corespunzător, iar în această privinţă, caracterul adecvat al informaţiilor se apreciază din perspectiva art. 6 § 3 lit. b) din Convenţie, care recunoaşte oricărei persoane dreptul de a dispune de timpul şi înlesnirile necesare pentru a-şi pregăti apărarea, şi în lumina dreptului mai general la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 [Mattoccia împotriva Italiei, par. 60; Bäckström şi Andersson împotriva Suediei (dec.)].

10. Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Deci, judecarea cauzei contravenționale în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă, hotărârea cuprinzând circumstanțele constatate, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

Conform prevederilor art.470 Cod contravențional, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Autorul își întemeiază recursul în baza art.466 Cod Contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit. a)-l).

Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra contestației făptuitorului pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 238 alin.(3) Cod Contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține hotărârea contestată fără modificări.

11. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de agentul constatator, din cadrul DP „Centru” a INSP al IGP al MAI, Castraveț Ivan, și menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 22.11.2023, în cauza contravențională în privința lui ***Nicolae Guțu***, învinuit în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) Cod contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței Secrieru Ion

Judecătorii Arnăut Sergiu

Lîsîi Ghenadie